

Lietuvai pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau žyposis. Visus žygius paremk kilnia žmoniškumu.

VIENTYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIII. METAI. 218 (807) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1939 M., RUGSEJO-SEPTEMBER 21 D.

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvių palaikymui darbas—platinimas tautinės spaudos.

New York Public Library
470 Fifth Ave.

3 CENTAI

ŠIANDIEN

Iš baimės
Stalinas diktuoja
Baltijos valstybės
Vilniaus klausimas

J. KROŽE

Iš Vokietijos Sovietų Sąjungos nepuolimo sutarties ir jos išdavų pradeda aiškėti štai kas: Hitleris sudarė nepuolimo sutartį su Sovietų Sąjunga ne dėlto, kad jis to norėjo, bet kad jis bijojo Rusijos, kuri susidėjus su alijantais būtų sudariusios didelį pavojų Vokietijai ir nacizmui.

Dabar taip pat aišku, kad ne Hitleris diktuoja Stalinui, bet Stalinas Hitleriui. Po rusų kariuomenės žygio į Lenkiją, Hitleris rytuose vaidina antrą diktatoriaus vaidmenį.

Jau dabar yra žinių, kad ne Hitleris nustatys naująsias Vokietijos Lenkijos ir Vokietijos Sovietų Sąjungos sienas, bet Stalinas. Rytų politikos žinovai dabar atvirai sako, kad jeigu Rusija panorės Lenkiją visai sunaikinti ir nepalikti jos pėdsako, tai ji tai gali padaryti, jeigu ji panorės palikti Lietuvą nepriklausoma valstybe, tai taip pat gali ir tą padaryti, nežiūrint ką Hitleris norės daryti ir kaip daryti.

Sovietai prieš kurį laiką, dar prieš šį naująjį karą skelbė, kad jiems būtina reikia uostų Baltijos pakraščiuose. Jie net kalbėjo apie Estijos ir Latvijos sutikimą laisvai naudotis jų uostais. Dabar Sovietai kaltina Estiją sulaužiusią savo neutralumą ir leidžiusią iš Tallino išplaukti vienam lenkų povandeniniam laivui, kuris sudarė pavojaus rusų laivynui Baltijos jūroje. Taip pat girdėti kalbinimai, kad Baltijos valstybės globoja lenkų ir kitų kariuomenių valstybių povandeninius karus laivus.

Tai bene bus visuomenės ir pasaulio paruošimas naujam rusų žygiui, šį kartą ne prieš Lenkiją, bet prieš Baltijos valstybes. Žinoma, tai tik spėliojimai, tačiau tokie, kurie labai panašūs į tuos paskelbtus prieš Rusijos žygį į Lenkiją ir dėlto duoda pamato manyti, kad rusai gali pakartoti savo "tautų išvadavimo žygį".

Tačiau, toks rusų pasirošimas ir noras įsitvirtinti Baltijos jūroje, neabejojame jaudina ir Vokietijos Kanclerį Hitlerį, nes Rusija įsitvirtinti Baltijos jūroje ne dėl gresiančio pavojaus iš mažų valstybių, bet prieš Vokietijos galybę Baltijos jūroje.

Tuo tarpu Hitleris tai gerai supranta ir mato, tačiau jis nieko negali daryti, nes bet koks Vokietijos pasipriešinimas gali Rusiją staiga pastatyti aliantų pusėje ir tuomet Vokietijos likimas aiškiausiai išspręstas. Vokietija negali atsilaikyti prieš tokią valstybių kombinaciją, kaip Anglija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga. Todėl iš to matyti, kad Vokietijos naciai tik gali ramiai sėdėti ir žiūrėti, kaip Stalinas šeiminkauja Baltijoje ir Rytų Europoje.

Kur Lietuva atsidsurs šiame naujame politiniame ir karo chaoso Europoje, kol kas sunku pasakyti. Dalinai Lietuva gal ir laiminga dabar, kad neturi didelių uostų, kurių rusai

LIETUVA DERASI SU USSR DEL VILNIAUS

HITLERIS GRASINA ALIJANTAMS

Vokietija galinti kariauti net ir 7 metus

DANZIG, rugs. 20 d. — Adolfas Hitleris savo kalboje griežtai pareiškė, kad tegul Did. Britanija ir Prancūzija gerai siemėjasi, kad Vokietija yra nusistatęsi kariauti tol, kol pergalė bus Vokietijos pusėj. Jis kietai užtvirtino, kad USSR nesikiš į šį konfliktą, taip kad sąjungininkai be kitono kito pagalbos negalėsį priversti Vokietiją kapituliuoti.

Lenkija esanti nušluota nuo Europos politinio žemėlapiu ir viskas, esą, baigta. "Ir ko dabar kariauti?" — stebisi Hitleris. Esą, USSR ir Vokietija esančios gerai susitarusios, ką daryti ir tų planų nieks nepakeis.

Hitleris labai smarkiai užsi puolė Britaniją ir Prancūziją už tai, kad jie užblokavo visus Vokietijos jūrų kelius, mėginami Vokietiją badu išmąrinti. Esą, vokiečių vaikai ir moterys daugiausia dėlto nukęs, o jie jų neina į karą prieš britus... Todėl Hitleris pagrasino, kad jei alijantai taip ir toliau darys, tai jie neužilgo pajus ir vokiečių galią jūroje. nes vokiečiai žada pavartoti tokius ginklus, kokių dar pasaulis nėra matęs.

Toliau Hitleris pareiškė, kad Vokietija visai nebijanti alijantų grasinimo tęsti karą net 3 metus. Hitleris atsikirto, pareiškdamas, kad jeigu tik alijantai nori, tai Vokietija gali kariauti net 6 arba ir 7 metus.

Jis apkaltino Did. Britaniją už tai, kad ji, būk, prikūrsčiusi Lenkiją kariauti ir prikūrsčiusi Prancūzijai stoti Lenkijos pusėj. Hitleris atsikirto pasauliui, pareiškdamas, kad jei kai kurie politikai sako, kad negalima pasitikėti vokiečių žodžiu, tai mes pareikiame, kad Vokietija niekada nepasitikės tų vyrų žodžiais, kurie surašė Versalio Traktatą. Lenkija, anot Hitlerio, niekada nebeapsirodys ant Europos politinio žemėlapiu taip, kaip norėjo Versalio Traktato ponai.

"Vokietija nenori užgrobti visą pasaulį, bet ji reikalauja tik tai, kas jai priklausė 1000 metų atgal. Jau tos dienos praėjo, kada bet kas drįstų Vokietijai pasiūlyti ultimatumus" — baigė Adolfas Hitleris.

LENKŲ AUKSAS EGYPTAN

OSLO, Norvegija, rugs. 20 d. — Į Bergeną atvykęs vienas iš lenkų valdžios atstovų pareiškė, kad Lenkų Nacionalinio Banko visas auksas tapo išvežtas į Alexandria, Egipte, pro Constanza, Rumunijoj.

norėtų, neturi nei fokių rezervų, kurie masintų rusus, ar vokiečius.

Iš ligiolinių pranešimų, atrodė, kad Lietuvai negresia joks didesnis pavojus, nors Lietuva sumobilizavo visą savo kariuomenę Lenkijos pasienyje. Net kalbama, kad už poros dienų bus galutinai išrištas Vilniaus klausimas, kuris, einant senąja Lietuvos Rusijos sutartimi, turėtų būti išspręstas Lietuvos naudai.

K. Urbšys, Lietuvos Užs. Reik. Ministras

HITLERIS — MELAGIS

PARIS, rugs. 20 d. — Prancūzijos vyriausybė viename iš savo formalų komunikatų pareiškė, kad Hitlerio kalba Dancige buvo niekas kitas kaip melagystė su tikslu pasiteisinti prieš Vokietijos žmones už jo pradėtą karą. Britai su prancūzais vis taip pat griežtai atkeria Vokietijai, kad jie kariaus tol, kol Hitleris bus josios valdovas.

VARSUVA VIS DAR LAIKOSI

BERLIN, rugs. 20 d. — Varšuva vis dar laikosi Vokiečiai, kaip anksčiau buvo pranešta, nelabai nei varosi užimti Varšuvą, bent tuo tarpu. Varšuvoj pradeda užsiiežti civilinis karas tarp jos gyventojų, kurie pradeda negalintis, kas reikia daryti tokioje beviltiškoje padėtyje, kaip dabar yra Varšuva.

BRITAI PROTESTUOJA

LONDON, rugs. 20 d. — Chamberlainas ruošiasi informuoti parlamentą apie dabar vykstantį karą. Britų vyriausybė pareiškė protestą (nepranešama kam) prieš sovietų armijos įsibrovimą į merdėjančią Lenkiją. Tačiau, jokių žygių nedaryta kaslink paskelbimo karu Sovietų Rusijai.

PARYŽIUS BILO VOKIEČIŲ PUOLIMO PER BELGIJĄ

PARIS, rugs. 20 d. — Prancūzų karo ekspertai pradeda rūpintis dėl pranešimų, kad vokiečiai pradėjo baisiai koncentruoti savo armiją pagal Belgijos sienas. Bijoma, kad Vokietija, kaip ir 1914 metais, nesimėstų pro Belgiją į visai nenkai fortifikuotas Prancūzijos pasienio žemes.

JORININKAI DAINAVO

LONDON, rugs. 20 d. — Kai britų lėktuvnešis "Courageous" skendo ir kai visi jūrininkai plūduriavo netoli jo ant vandens, tai niekas iš jų nebuvė nusiminęs, bet krėtė viso-kios žpūsus ir net dainas dainavo.

ZINIOS IŠ LIETUVOS

Sovietai jau prie Lietuvos sienų

KAUNAS, rugs. 19 d. — Sovietų tankai, lydimi pėstininkų, jau pasiekė Vilnių. Jokio pasipriešinimo nebuvo sutikta iš vilniečių pusės. Vilniuj viešpatavęs sumišimas, kai visokie plėšikai ir iš kalėjimo pabėgę kaliniai buvo pradėję siausti po miestą ir apylinkes — sovietų armijai atėjus — tapo numalūntas.

100,000 lenkų pabėgo Lietuvon

KAUNAS, rugs. 19 d. — Apie suvirš 100,000 lenkų pabėgusių Lietuvos sieną. Juos visus suėmė ir nuginklavo Lietuvos armijos vyrai. Daugiausia karo pabėgėlių esama Vievyje.

Pilsudskio žmona Kaune

KAUNAS, rugs. 19 d. — Marišo Juozo Pilsudskio našlė vėl pereitė naktį atvyko į Kauną su dviem savo dukterim. Visos trys, kaip ir visi kiti Lenkijos didikai, bėgo nuo vokiečių ir sovietų antplūdiu. Pilsudskio šeima buvo sulaukyta ir pasiūta į vieną dvarą Raseiniuose, kuris priklauso Pilsudskių giminėms.

Lietuva gali gauti 16,500 ketvirtainių mylių

KAUNAS, rugs. 19 d. — Iš Berlyno ateina žinios, kad Maskvoje kelių dienų laike prasidės derybos dėl Vilniaus žemių. Sakoma, kad Lietuvai busias atiduotas Vilnius su 16,500 ketvirtainių mylių žemės.

Lietuva jėgos nepavartos

KAUNAS, rugs. 19 d. — Nors Kaune buvo kilęs nepaprastas sujudimas ir entuziasmas, kai visiems atrodė, kad jau atėjo laikas atsitiuti Vilnių ir kad be abejonės Lietuvos armija maršuos Vilnių užimti. Bet Lietuvos valdžia ir vėl griežtai paneigė gandus, kad jos armija yra pasiruošus maršuoti Vilniui. Viskas, esą, bus sprendžiama taikiu būdu, nes Lietuva griežtai laikosi neutralumo politikos.

Sovietų tankas įkrito Vilijon

KAUNAS, rugs. 19 d. — Kai vienas sovietų tankas rietosi per Vilijos upės tiltą, tai tiltas kazin dėlko užsidėgė ir tankas įkrito upėj. Tačiau tiltas buvo greitai užgesintas.

Lietuviai paėmė 100 tankų

KAUNAS, rugs. 19 d. — Lenkų armija, bebėgdama Lietuvon, vežėsi su savim ir visą karišką turtą. Todėl, kai jie prie Lietuvos sienos atvyko su 100 tanku — lenkai turėjo juos perduoti Lietuvos armijai.

VOKIEČIŲ KARO GROBIS LENKIJOS

PARIS, rugs. 20 d. — Karo ekspertai sako, kad vokiečiai pasigrobė apie 1,500 pūkiausiu artilerijos pabūklų, apie 500 aeroplanų ir 4,000-000 arklių, kurie yra tinkami kavalerijai.

IR ANGLAI GRASINA HITLERIUI

Britai vis pabrėžia, kad kariaus kol Hitleris bus iš Vokietijos išvytas

LONDON, rugs. 20 d. — Kai Hitleris vėl aštriai puolė alijantus, Did. Britanijoj buvo sukelta nauja banga prieš Hitlerizmą. Jeigu Hitleris būtų sumanus politikas, tai anot nekurių autoritetingų britų politikų, Hitleris neturėtų taip burnoti prieš pasaulį ir dar taip akiplėišškai meluoti. Esą, tas kaip tik paveikia britus taip, kad jie vis kiečiau ir kiečiau nusistato kariauti su Vokietija tol, kol Hitleris nebus išvytas iš Vokietijos.

Pirmiausia, britai visiškai atmetė Hitlerio pasakymą, kad jo reikalavimai nėra begaliniai ir kad jis "labai mažai" tenori. Esą, britai nėra tokie kvaili, kad jie tikėtų tokiomis Hitlerio pasakėlimis. Hitleris šį karą pradėjęs tik dėlto, kad jis manė, kad britai nesikiš į šį reikalą su lenkais, lygiai kaip kad kariškai britai nieko nedarė, kai Čekoslovakija buvo sudraskyta. "Tačiau, Hitleris šį kartą apsigavo", — sako Londono spauda.

Britai Hitlerio paskutiniają

LATVIAI PAĖMĖ DAR 82 LENKŲ AEROPLANUS

RYGA, rugs. 20 d. — Kai sovietai buvo nebetoj Vilniaus, tai Vilniaus karo aviacijos mokyklų buvusieji karo lakūnai sėdė į lėktuvus ir leidosi tiesiog į Latviją. Tokiu būdu, Latvija paėmė dar 82 kariškus lenkų aeroplanus.

NACIŲ KAREIVIAI SU LAPELIAIS IŠ BRITANIJOS

PARIS, rugs. 20 d. — Britų aviatorių išmėtyti propagandiniai lapeliai Vokietijoj, kuriuose buvo agitujama nuversti Hitlerį, kad būtų galima greitai užbaigti kilę karas, randami pas vokiečių pagautus kareivius. Vokiečių kareiviai tuos lapelius nešiojasi kišenij, nors labai gerai žino, kad už tai jie gali ir kulka į kaktą gauti.

VISI UŽSIKRETE LUKURIAVIMO POLITIKA

BUCHAREST, rugs. 20 d. — Kai Rumunija vis labiau pradeda bijoti, kas su ja atsitiks, iš čia pranešama, kad Italija pradeda kiek prasiblaivėti ir rimtai studijuoti susidėjusią tarptautinę padėtį. Ji, kaip ir Did. Britanija su Prancūzija, nežada nieko tuo tarpu daryti, o lauks ir žiūrės, kas bus toliau.

LENKAI STOS I PRANCOZIJS ARMIJA

BUDAPEST, rugs. 19 d. — Keli žymūs lenkų vyrai, kurie dabar gyvena Vengrijoj, pareiškė, kad daugumas lenkų kareivių nori stoti į Prancūzijos armiją. Vengrijoj dabar gyvena tokie lenkų didikai, kaip Stanislav Lipski, brolis buv. ambasadoriaus Berlyne; Jean Ulatovski, spaudos atache prie lenkų ambasados Budapeste ir kiti.

kalbė vadina "tuo pačiu senu balastu ir plepalais, prie kurių pasaulis jau pradeda apsi-rasti".
Kai kurie britų laikraščiai, kaip "Daily Express", aštriai pareiškia, kad nėra ko laukti Chamberlaino atsakymo į Hitlerio kalbą parlamente. Laikraštis siūlo pasiūsti Hitleriui atsakymą "kaip nors kitaip"... Tas reikia suprasti, kad atsakymas reikia pasiūsti iš armotų: bombomis ir kulkomis...

V. Molotovas, USSR Užs. Reik. Komisaras

BIULETENIS

NESUTIKIMAI NACIŲ KARO VADOVYBEJE

LONDON, rugs. 20 d. — Iš autoritetingų šaltinių praneša, kad Vokietijos karo vadovybėje ir nacių partijoje pasireiškia nesutikimų dėl Sovietų kariuomenės žygiavimo į Lenkiją. Kai kurie karo vadai sako, kad Rusija daugiau kariuomenės gabena į Lenkiją, negu ji žadėjo ir rodo tendenciją žygiuoti toliau į vakarus. Esą, toks rusų elgimasis sudaro pavojaus Vokietijai. Karo vadai nurodo nacių partijos vadovybei, kad Vokietija turės daug daugiau kariuomenės palikti rytų fronte, negu iš karto buvo tikėtasi. Tuo tarpu partijos vadai nurodo, kad jokio pavojaus iš rusų pusės nėra. Rysium su Vokietijos Sovietų Sąjungos bendru žygiu prieš Lenkiją, nacių partijos vadovybėje įvyko pasikeitimų, pašalinta keletas griežtų komunistų priešų. Berlyno sluoksniuose nurodoma, kad Sovietų Sąjunga gali netikėtai išelti prieš Vokietiją, kai galutinai bus sutvarkytos naujos Lenkijos sienos.

IR GENEROLAI BĖGA LIETUVON

KAUNAS, rugs. 20 d. — Kartu su Pilsudskio žmona į Lietuvą pabėgo apie 10 lenkų generolų. Be to, apie 30,000 lenkų kareivių su ginklais perbėgo į Lietuvos pusę ir pasidavė Lietuvos karo autoritetams.

ESTAI PANEIGIA ŽINIAS APIE BLOKADA

TALLIN, rugs. 20 d. — Iš Tallino pranešama, kad jūros keliais eina normalus judėjimas ir jokia blokada iš sovietų pusės neegzistuoja. Be to, visame pasienyje prie Sovietų Rusijos neįvyko jokių incidentų ir visas gyvenimas einas po senovei.

VOKIEČIAI GERINS SOVIETŲ GELEZINKELIUS

COPENHAGEN, rugs. 20 d. — Vokiečių ekspertai vyksta Sovietų Rusijon sovietų geležinkelių pagerinimo reikalais, kurie galėtų tikti išplėstiems sovietų-vokiečių prekybos reikalams bei militariniams tikslams. Tačiau, čia manoma, kad netolimoje ateityje nebūsį daugiau jokių bendrų sovietų-vokiečių militarinių veiksmų Europoj.

JUGOSLAVIJA PRIPAZINS SOVIETUS

BELGRADAS, rugs. 20 d. — Lig šiol Jugoslavija vis dar nepripažino Sovietų Rusijos. Dabar eina pasitarimai tarp jugoslavų ir sovietų atstovų diplomatiniams santykiams užmegsti ir pasirašymui nepuolimo sutarties.

NACIAI PAS SOVIETUS LENKIJS REIKALAI

MASKVA, rugs. 20 d. — Grupė nacių atstovų atvyko čia aeroplanu daryti pasitarimus kaslink Lenkijos padalinimo.

LIETUVA JAU TARIASI SU USSR DEL VILNIAUS

ROMA, rugs. 20 d. — Nepatikrintomis žiniomis, Lietuvos užsienio reikalų ministras Kazys Urbšys vakar jau tarėsi su Sovietų Rusijos užsienio reikalų komisaru Večislavu Molotovu kaslink Vilniaus ir Vilniaus žemių gražinimo Lietuvai.

VOKIEČIŲ ARTILERIJA NESULAIKO PRANCOZŲ

PARIS, rugs. 19 d. — Prancūzų išdirbtas strateginis planas iki šiol buvo pasekmingas, kiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių teritoriją. Nereikia manyti, kad prancūzai pasiekė ar jau prasčiaužė pro garsias vokiečių fortifikacijas pakiek tai liečia vokiečių artileriją. Nežiūrint, kad vokiečiai atitraukė žymią dalį artilerijos iš rytų fronto į vakarų frontą, bet prancūzai kasdien vis nueina apie 12 mylių gilyn į vokiečių ter

LITHUANIAN DAILY UNITY
VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840
Published daily except Sundays
and Holidays by

Lithuanian Press Corp., Inc.
Entered as Second Class Matter October
23, 1907 at the Post Office at Brooklyn,
N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniose:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėn.	\$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius.

LIETUVIŲ JAUDINIMASIS DĖL VILNIAUS

Visai natūralu, kad kiekvienas patriotingas lietuvis jaudinasi Vilniaus ir visos Okupuotos Lietuvos likimu aktyviauose Lietuvos subyrėjimo. Visuomenėje pasigirsta net kaltinimų Lietuvos valstybės vadams, kodėl jie nesiryžo užimti Vilnių ir visą Okupuotą Lietuvą pirma, negu Sovietų Sąjungos kariuomenė pasiekė Vilnių.

Tuo tarpu Amerikos lietuvių spauda jokių oficialių žinių iš Lietuvos neturėjo nuo pat Europos karo pradžios iki rugsėjo 19 d. ryto. Net Lietuvos laikraštį per tą visą laiką negavome ir rašant šiuos žodžius jų dar neturime. Tai gi nežinant Lietuvos nusistatymo Lenkijos subyrėjimo atžvilgiu ir nežinant kokias galimybes Lietuva gali turėti Vilniaus ir visos Okupuotos Lietuvos atsiėmimo reikalu, neįmanoma buvo bet kurias išvadas daryti. Remtis sensingų žinių sklaidimo šaltinių pranešimais, būtų per daug rizikingas dalykas.

Dabar tilpęs amerikonių spaudoje United Press žinių agentūros pranešimas iš Kauno nusako, kad nors buvęs Lietuvoje pakilęs ūpas Vilnių užimti, tačiau vyriausybė užgincino gandus, kad ji buvo besiruošianti užimti Vilnių pasėkioje Lenkijos subyrėjimo ir jos padalinimo. Reikiama Lietuvai argauti Vilnių ir Lenkijos okupuotas žemes nebuvo galimybės. Tad ir pranešimai, kad Vokietija ir Rusija sutinka Lietuvai perleisti jos žemes su sostine Vilniumi, kurias lenkai išplėšė 1920 metais, buvo netikri.

Tas pats pranešimas iš Kauno nusako, kad Lietuva paskelbusi generalę mobilizaciją, šaukiant karo tarnybon visus iki 40 metų amžiaus atsargos vyrus. Bet kartu pranešama, kad Ministras Pirmininkas gen. Jonas Černius paaiškines per radiją, kad padidintas atsarginių pašaukimas tarnybon reikiama vien tai, kad sustiprinta Lietuvos pasienio sargyba ir apsaugoti krašto nepriklausomybę.

Oficialūs pranešimai iš Lietuvos šias žinias pilnai patvirtina. Aukščiausiai minėtame žinių agentūros pranešime yra pažymėta, kad rugsėjo 18 d. vakare Rusijos kariuomenė dar nebuvo užėmusi Vilniaus. Tuo tarpu radijo žinios Amerikoje skelbė, kad rusai Vilnių užėmė sekmadienio vakare. Tas parodo, kiek galima patikėti ne oficialiams pranešimams.

Lietuvai nesiskaityti su esama padėtimi Europoje būtų labai pavojingas žygis. Dabar ji apsupta net iš trijų pusių galių kaimynų—Rusijos ir Vokietijos. Todėl tik griežto neutralumo išlaikymas tegali apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę, jei ištikro nėra nusistarta tarpe Rusijos ir Vokietijos pasidalinti Lenkija ir Pabaltijio valstybėmis.

Dabar Vidurio ir Rytų Europos visagaliais viešpačiais yra Hitleris su Stalinu. Nėra jėgos, kuri galėtų juos sulaikyti nuo bet kokių žygių šioje Europos dalyje—ką jiedu nori, tą gali daryti. Lietuva gyvena didžiojo pavojaus momentą.

KAIP ATRODO VILNIAUS KLAUSIMAS

Kadangi iki šiol jokių žinių iš Lietuvos apie Vilnių ir aplamai Lietuvos poziciją dabartinėje Europos krizėje negauname, tai tenka remtis tais pranešimais, kuriuos čia gauname iš vietinės ir užsienio spaudos ir žinių agentūrų.

Jau pereinot savaitės pradžioje buvo pranešimų iš Berlyno ir Maskvos, kad tarp Lietuvos, Vokietijos ir Sovietų Sąjungos eina derybos dėl Vilniaus ir lenkų okupuotos Lietuvos dalies. Iš to galima spręsti, kad jau tuomet vokiečių ir rusų buvo įsitikinta, kad netrukus sugrius Lenkijos valstybė.

Kai tik Lenkijos vyriausybė išvyko į užsienį, Sovietų kariuomenė pradėjo žygiuoti į Lenkijos teritoriją nuo Rumunijos pakraščiu iki Latvijos sienų, iš viso apie 600 mylių ruožtu. Lenkijos valdžios pagėbimas į užsienį davė rusams progos sunaikinti visas iki šiol sudarytas su Lenkija sutartis ir užimti dalį Lenkijos teritorijos.

Kokį vaidmenį Lietuva šiame žingsnyje vaidina, kol kas labai neaišku, tačiau atrodo, kad tarp Lietuvos, Rusijos ir Vokietijos yra susitarimas, kuriuo Vilnius ir okupuotoji Lietuva, kuri Želigovskio buvo pagrobta, bus gražinta Lietuvai. Kaip tas bus atlikta kol kas nežinia. Lietuvai siūsti savo kariuomenę į Vilnių, dar kada lenkai kariavo su vokiečiais, ir kai dar Lenkijos teritorijoje veikė Lenkijos valdžia, būtų buvęs aiškus įsikišimas į karą ir Lietuvos neu-

tralumo sulaužymas. Tokiu atveju Lietuva būtų automatiškai išėjusi į karą vokiečių pusėje prieš anglius ir prancūzus, tačiau, kaip Sovietų Sąjungos Užsieninių Reikalų Ministras Molotovas pareiškia, Lenkijai sugriuvus ir nustojus veikti jos valdžiai, kraštas pasiliko be šeimininkų ir kaip toks sudaro pavojaus kaimyninėms valstybėms. Tokiu atveju Lietuvos kariuomenės žygiavimas į Vilnių kartu su rusais ar kitais yra pateisinamas.

Kelios dienos atgal buvo neoficialių pranešimų, kad Sovietų Sąjunga priešinsai Vilniaus grąžinimui Lietuvai. Toks priešinis būrys būtų sutarčių su Lietuva lauzymas, nes savo laiku Rusija pripažindama Lietuvos nepriklausomybę nurodė, kad pripažįsta nepriklausomą Lietuvą su sostine Vilniumi ir tuomet aiškiai buvo nurodytos Lietuvos valstybės ribos. Jei gausai dabar atsiskaitytų grąžinti Vilnių ir okupuotąją Lietuvą, tai jie prieštarautų savo sutarčiai su Lietuva.

Yra tačiau spėliojimų, kad Sovietai gali ne tik įsteigti nepriklausomą Ukrainą ir Baltgudiją, bet bandys sudaryti ir Sovietų Lietuvą, į kurią įlijuogi ir Vilniaus kraštą. Žinoma, tai tik kai kurių politikų spėjimas, kuris akivaizdoje Rusijos-Vokietijos susitarimo neturi jokio pamato.

Kai kuriuose pranešimuose per radiją ir laikraščiuose buvo pasakyta, kad Lietuvos kariuomenė jau esanti Vilniuje,

Sudiev, brangioji... — Prancūzas kareivis, prieš eidamas į frontą atsiveikina su savo žmona.

BRANGIAI SLA KAINAVES EKSPERIMENTAS

Naujienų apžvalgininkas skaitlinėmis skelbia buvusio SLA Pažangos Vajaus davinius. Ant kiek teisingos tos skaitlinės, nesimu spręsti. Joss yra aiškiai matomas stambus netikslumas, nes pajamos paduota \$6,231.55 suma ir sakoma, kad pajamos siekia \$21,501.15. Matoma, praleista pajamos į apdraudos fondą.

Šis apskaičiavimas padarytas vienu metų pagrindu, nes mat pirmasis metais apdraudos fondo narių sumokamos duoklės eina į lėšų fondą. Nesiginčysime dėl pajamų sumos, nors ir nepadaryta tiek skaitlinių, kad sudarytų \$21,501.15. Ma-ne stebina, tai išmokėjimų suma, nesvietiškas išgyrimas vaju-jaus vedėjo ir klaidingos išva-dos.

Pirmiaus vėstų SLA narių prirašymo vaju išlaidas pilnai apmokėdavo naujų narių įsto-jimo mokestiai. Nereikėdavo imti nei vieno cento iš narių sumokėtų duoklių į apdraudos fondą.

Štai SLA sekretoriaus rap-ortas seimui parodo, kad 1935 ir 1936 m. pravestas Aukšinio Jubilėjaus vaju da-vė SLA 1,530 naujų narių ir laike šio vaju suorganizuota 12 naujų kuopų. Viso išlaidų šis vaju padarė \$2,686.42, įskaitant ir reguliarį organi-zatoriams atlyginimą už naujų narių prirašymą, taipgi įskai-tant konkurso dovanas organi-zatoriams, garsinimus per ra-dijo, konkursinę literatūrą ir visas kitas išlaidas susijusias su konkurso pravedimu. Ne-reikėjo samdyti jokių ekstra-pagelbininkų ir raštinė apsi-dirbo su reguliariu štabu.

Taip buvo tuomet, kai SLA ugdymas buvo paremtas SLA narių idėjiniu pasiėventimu, kai SLA veikėjai dirbo savo organizacijos labui, o ne med-žiaginiam pasipelnijimui. Da-

tačiau iki prasiblavins dabar-tinė neaiški Europos politinė padangė, negalima bus tikrai pasakyti koks bus Vilniaus ir kitų Lenkijos dalių likimas. Iš dabartinių pranešimų ir spė-liojimų atrodo, kad Rusija pa-silaikys sau Ukrainą ir Balt-gudiją, Vokietija atsiims tas Lenkijos teritorijas, kurios pri-klausė jai prieš 1914—1918 m. pasaulinį karą, o Vilnius ir visas Vilniaus kraštas, kaip buvo 1920 metais bus gražin-tas Lietuvai. J. K.

Jei vaju vedėjas, Tėvynės redaktorius, nebūtų socialistų proteguojamas žmogus, tai tos pačios Naujienos būtų kalnus vertę už tokias milžiniškas iš-laidas padarytas vaju pra-vedimui. Bet dabar jos nepasi-gaili pagyrimų ir net siūlo SLA nariams padėkos himnus giedoti vaju vedėjui. Pavyz-džiui jos sako:

"Reikia čia pastebėti, kad redaktorius Kl. Jurgelionis, kuris padarė vaju planus ir pats jį vedė, atliko tą didelį darbą neimdamas už jį jokio atlyginimo. Už tokį jo pasi-ėventimą priklauso jam didelė padėka nuo visų SLA narių".

Vadinasi, mokama po 50 dolerių savaitėje Tėvynės red-aktoriui alga nesiskaito jokiū atlyginimu ir jis dirba iš "pasi-ėventimo". Prie to jis turėjo raštininkę, kuri visą vaju darbą atliko ir ponui vedėjui reikėjo tik patvarkyti. Jis tu-rėjo dar kito žmogaus pagelbą prie redakcijos darbų. Tai kur čia nesvietiškas pasiėventi-mas? Nejaugi Naujienų ap-žvalgininkas norėtų, kad SLA pinigais aprūpintas visokia pa-gelba Tėvynės redaktorius dar imtų specialų atlyginimą virš savo riebios algos? Socialistų dienraščio apžvalgininkui dar nepakankamai išnaudojamas Susivienijimas, kuomet arti \$12,000 išleista prirašymui vos virš 1,200 narių. Jis norėtų, kad šitų milžiniškų išlaidų inžinierius dar ir pats specia-lų atlyginimą pasimtų ir tas išlaidas dar papildintų.

Jokios sarmatos žmonės ne-pažįsta, kuomet šitokius pagy-rus ir padėkas vieni kitiems teikia. Neabejoju, kad SLA nariai kitaip pažiūrės į tą Pa-žangos Vaju su rekordinėmis išlaidomis. Arti pusšesto kar-to brangiau kainavęs kiekvie-no nario prie SLA prirašymas šiame vajuje, negu bent kuomet pirmiau, man rodo jokio pagyrimo neužsitarnauja. Pra-vesta bizniška propozicija ir kas dirbo, tas neblogą atlygini-mą gavo. Ypatingai nepersidir-bti pats vaju vedėjas. Už ką čia girti ir dėkoti, kuomet už riebių atlyginimą dirbtu.

Senas SLA Narys

KARĄ LAIMĖS SOVIETAI
KANSAS CITY, Mo., rugs. 20 d. — Šitame kare Sovietų Rusija be abejonės išėis lai-mėtoja, sako pereinot pasauli-nio karo lakūnas kap. E. Rickenbacker. Stalinas, anot jo, esąs svarbiausias žmogus Europoj. Jis esąs ir galingiausias. Jis Hitlerį tyčia prigun-dęs pradėti karą, kuriame jis pats su savo Vokietija žars-talinas, esą, planuoja sukelti Europoj visuotiną revoliuciją. Ant kiek šios prašausytės išsi-pildys — parodys netolima ateitis.

— Šiuo metu per parą van-dentiekio vandens Kaune su-vertuojama apie 11,000 kub. metrų.

Netiesą Naujienų apžvalgi-ninkas sako, kad buvusis Pa-žangos Vaju duos lėšų fon-dui netoli \$10,000 gryno pel-no. Pirmų metų narių duoklės į lėšų fondą eina tik naujų na-rių įstojimo, apdraudos ir tie-sioginės lėšų fondui mokamos duoklės. Kitiems fondams mo-kamos duoklės eina į tuos fon-dus ir jų jokios išlaidoms mo-kėti negalima. Iš praktikos yra žinoma kiekvienam, kad dalis naujai įstojusių narių pameta organizaciją nei metu joje ne-lėbuve. Be to, reikia iš lėšų fondo išmokėti visos pomirti-nės, kurios atsitinka pirmais metais po prisirašymo, tarpe tu narių, kurių apdraudos duoklės eina į lėšų fondą. Tai-mi su arti \$12,000 išlaidų Pa-žangos Vaju jei išėis lygiomis pirmais metais, tai bus labai gerai.

PASTATĖ

Parašė Jonas Minius

(Tėsinys)

— Taip! Netaip! Pridekl! Atimk! Krauk daugiau plytų! Nedėk taip daug cemento! Ui, koks tu kvailas, kaip arklys! Dirbkit, vyrai, dirbkit, skubė-kit!

Du mėnesiu darbo — pen-kiolika tūkstančių uždarbio. Penki už triušą ir riziką. Penki nuo sutaupytos medžia-gos. Penki... nu, penki, taip sau — nuo kalkėtų rankų ir prakaituotų nugarų. Viskas apskaičiuota griežtai ir tiks-liai. Kaip su patentuotu arit-mometru.

Kiekviena dieną ponui Gar-berui atneša gustrėčio šimto litų. Todėl jo mintys lengvos, kaip gulbės pūkas. Kaip Sòrės krūtys. Jos lakioja, kaip bir-žos pranešimų telegramos. Sla-ma, kaip nauji banknotai. Jo širdis geria gaivinantį džiaugs-mo oranžadą.

Ponas Garberis ateina tris kartus per dieną ir kiekvieną kartą bėgioja aplink statybą lygiai pusanteros valandos. Jis visiškai patenkintas pelninga paranga ir patikimu meistru Samuoliu. Todėl ilgiau čia riegotsi jis neranda reikalo. Juk jo laukia ir kitos statybos.

Ir Samuolis — ponas. Dvi-dešimt porų akių skersais žvilgsniais sekiuoja kiekvieną ju judesį. Dvidešimt nugarų lenkiasi jo valiai. Išgirdę jo rūstų balsą, dvidešimt porų rankų dar sparčiau taško ce-mento koše, dar stipriau glos-to šurkščias plytas. Jis atei-na prie statybos šešiomis ry-to ir apleidžia ją septyniomis vakare. Tryliką valandų jis są-žiningai augina pono Mikailos rūmo sienas ir pono Garberio tūkstančius. Jis puikiai atspė-ja pono Mikailos pageidavi-mus, dar geriau supranta po-no Garberio interesus. Jis ži-no, kiek cemento dėti į miš-iņį, kada pono direktoriaus žvilgsniai čiupinėja statybos smulkmenas ir kiek nuošimčių sumažinti, kada liuksusinis apsisuka už gatvės kam-po. Užtat ponas Garberis ver-tina jį, kaip sąžiningą ir ne-pakeičiamą darbininką. Moka jam aukštą atlyginimą. Kiek-viena valanda ponui Samuo-liui atneša du litu. Bet jis ne-pasitiki kalkėtomis rankomis ir skalyja jas tryliką valandų per dieną.

— Plytų!
— Kalkių!
— Žvyro!
— Vandens!
— Ei, greičiau! Nesnausk ten po grėdais!

Tik retkarčiais jis užsidega trečios rūšies tabako bankrut-ką ir paleidžia savo nelanks-čios vaizduotės vadžias.

"Ot, kad taip būtų ligi lap-krėčio... Kad taip bent porą va-sarų... Galima būtų nusipirk-ti sklypą... Išsimokėtina!.. Ten

pagal Nerį... Dar du trys tokie sezonai — pasistatyčiau name-lį... Nedidelį — du kambariai ir virtuvėlė... Vis tik nuosava pastogė... Ar tau liga, ar ne-darbas, ar šiaip kas — jau niekas neišmes iš buto... O gal ir duos Dievas..."

Numetęs nuorūką jis vėl prisimena pareigą ir piktai nusi-spiauna į žvyro krūvą.

— Ei, tu, ko ten snaudi, kaip Darata prie kuodelio!..

— Nesnaudžiu, ponas meis-teri — neštuvos taisau. Ran-kena nulūžo.

— Nulūžo... Reikia pasidirb-ti tokius, kad nenulūžtų. Jei taip dirbsi, tai po velniais!

— Uch, prakeiktas šuo!.. Jis mano, kad žmogus — ma-šina... Parsidavė žydui už litą, tai ir joja žmonių sprandais... Kad įmanytų, gyvą suėstų... — tyliai urzgia kalkėtos ran-kos. Bet visviena turi nusilenkti Samuolio valiai.

Keturiasdešimt plytų užsi-rioglina ant šlapios nugaros ir stenėdamas lipa į ketvirtą aukštą. Cemento pridėbtas lo-velis įsikanda pečmentę ir ro-poja aukštyn, kaip alkanas ta-rakamas prie duonos kepalo. Drumzlinas vanduo taškosi ant klumpių. Žvyras byra už mar-kinų apikaklės. Kalkės spiau-do tiesiai į veidą. Bailiai dre-ba plonų lentgalių laipteliai.

Keturiasdešimt rankų glos-to raudonas sienas. Ne iš mei-lės — už pinigų. Už pusę lito per valandą.

(Bus daugiau)

KAS IVYKSTA PASAULYJE PER 1 VALANDĄ

Pe vieną valandą visame pa-saulyje gimsta 5,449 žmonės, mišta 4,630 žmonių, susituo-kia 1,200 porų. Per 1 val. pa-dirbama 7,000 automobilių, o tuo pačiu metu automobilių užmuša 17 žmonių. Viso pa-saulio paštai išsiunčia 114 ir pusę milijonų laiškų, pašto ženklams pirkti žmonės išlei-džia 25 ml. dolerių. Per 1 val. mūsų žemė nuskrieja erd-vėmis 1,776 kilometrų, žemė-jė vyksta žemės drebėjimas ir keturios audros, sugriūva 120 namų, žmonės išgeria pusant-ro milijono litrų vynu ir 6 mil-litru alaus. Per vieną valandą žemėje priauga 820 žmonių. 1800 metais žemėje buvo 775 milijonai gyventojų, o 1925 m. buvo jau 2 milijardai 864 mil-jonai. Jei tokiu greitumu žmo-nės dauginsis ir ateityje, tai iki galui šio šimtmečio žemėje turėtų būti žmonių dar vienu milijardu daugiau.

Tai taikos metu, o jau šiandien nekalbame čia apie žmo-nių žudynes, kur gyvenimas paties savęs nepažįsta.

— Šiuo metu Lietuvoje yra 550 tautų gydytojų.

Smėlio maiiai. — Vairde matyti, kaip Meaux, 27 mylios nuo Paryžiaus ruošiasi su-tikti vokiečių oro atakas.

IS TORONTO PADANGES

Kanados Karo Atgarsiai

Nežiūrint to, kad dabartinė Mackenzie Kingo valdžia griežtai nusistačius prieš konskripciją, tačiau atsiranda daug žymių pareigūnų, ir įtakingų žmonių ir organizacijų reikalaujančių priverstinio kareivavimo. Senatorius Griesbach agituoja, kad visi savanoriai būtų imami, neatsižvelgiant kiek tokių atsirastų. Jis net pataria sudaryti tam tikrą propagandos tarybą, kuri turėtų populiarizuoti savanorių rekrutavimo idėją. Tokiai agitacijai pritaria ir žymi dailininkas, ir žymi dailininkas, ir žymi dailininkas. Iš visko matosi, kad jeigu karas užsitęs ilgą laiką, galime tikėtis, kad Kanada mobilizuos daug didesnę armiją negu 250 tūkstančių, kaip buvo pranešta paskelbus Hitlerių karą.

Už vis blogiausia, tai kad vystosi didesnė ir stipresnė propaganda nukreipta prieš ateivius. Atsiranda žmonių ir organizacijų, kurios mano, kad foreigneriams būtų sunkiausia karo našta. Vienam konservatorių klubo susirinkime, kuriame dalyvavo ir 4 miesto aldermanai, daug kalbėta prieš ateivius. Šis susirinkimas 195 balsais prieš 5 priėmė rezoliuciją reikalaujančią paskelbti konskripciją. Jie argumentavo, kad mobilizuojant kariuomenę iš savanorių būtų paaukota mirčiai lojalistiskiausi sūnūs, o komunistai pasilikę Kanados ateičiai. Jie, matomai, neatiskiria "foreignerio" nuo komunisto. Tas parodo, kiek žalos padarė ateiviams komfasištinė propaganda.

Dabartiniu metu eilinių rekrutų kvota jau išpildyta, bet mechanikai ir kitokių specialistų dar trūksta: automobilių vairuotojų, kalvių, dailidžių, telegrafistų, radio operatorių, virėjų, inžinerių ir t. t. Baisusius vidurinius, High School ir aukštesnes, (universitetą) mokyklas lavins karo mokyklose įvairių specialybių, kaip tai, inžinerijos, kalkuliacijos, šovinių distancijoms ir tam panašiai. Per pirmas dvi rekrutavimo savaites pritrūko uniformų ir avalinės. Dėlto, daug naujų rekrutų lavinama civiliuose rūbuose.

Sakoma, kad jau gauta apie 100 tūkstančių savanorių, įskaitant ir reguliarią armiją Pa-

saulinio karo metu, 1914-18 m. Kanada sumobilizavo 620,000 vyrų armiją. Iš šio skaičiaus 425,000 buvo išsiųsta į Europą, kurių žuvo įvairių frontų kautynėse 40 tūkstančių, mirė nuo sužeidimų 12 tūkstančių ir sužeista iš viso buvo 141 tūkstantis. Tuomet irgi per pirmus karo metus rekrutavo tik savanorius, konskripciją paskelbė tik vėliau.

Dabar kareiviams daugiau moka algos negu 1914 metais. Eilinis kareivis gauna \$1.30 į dieną, žmonai mokama \$35.00 ir kiekvienam vaikui po \$12.00 į mėnesį. Jauniausias puskarininkas gauna \$1.50, vyriausias viršyla (sergeant) nuo \$2.20 iki \$4.20. Karininkai: leitenantas — \$4.25, kapitonas — nuo \$4.25 iki \$5.00, kapitanas — \$6.50, majoras — \$7.75, pulkininkas-leit. — \$10, pulkininkas — \$10.50. Savanorių, turinčių daugiau kaip 2 vaikus, nepriima.

Daug kalbama apie surašėjimą ateivių. Fort Erie, Peterborough ir kituose miesteliuose toksai surašėjimas jau pradėtas. Nekurie mano, kad ateivių suregistravimas bus greit pradėtas ir Toronte. Bet mums atrodo, kad čia taip greitai tokios registracijos nebus.

Vietos lietuvių komfasištinio laikraščio leidėjus ir vėl prigalvo Hitlerio leitenantas "draugas" Stalinas. Iki šiol jie susirėdę grynė Stalino parduotuvę su Hitleriu sutartį. Tokio vaikiško teisinimo vyriausias argumentas buvo, būk Stalino susitarimas su Hitleriu sudaužė agresinį fasistų sąjį ištuimant iš jos Japonijos Mikadą ir Italijos Mussolinį. Atrodė, kad didžiama komfasištų, kuriems diktuoja šiandien apvienuota OGPU ir Gestapo agentai, ši argumentai skaitė tvirtai. Bet nelaimė Stalinas į šipulius sudaužė tokį argumentą padarydamas su Japonija taiką ir išduodamas Kinijos liaudies kovą už nepriklausomybę. Visai nesistebėsim jeigu komfasištai gins Stalino-Mikados pasibūčiavimą, kaip jie gina Hitlerio-Stalino bloką. Atrodo, kad Stalinas liko vyriausiu komfasištinio bloko organizatoriumi ir judosišku išdaviku silpnesnių valstybių. Kanadietis.

APIE KONSKRIPCIJĄ KANADOJE

Svarbiausiu klausimu Kanados lietuviams dabar yra, ar valdžia įves konskripciją, reikiama, priverstiną vyrų šaukimą kariuomenėn. Lietuviai net pasidarė sau iš to "sultietuvintą" žodį ir sako: "kažin, ar skripusos vyrus, ar ne". Kanados valdžia, paskelbdama Vokietijai karą, aiškiai pareiškė, kad konskripcijos Kanadoje nebus. Perekaitame kare Kanada Anglijai davė apie 600,000 ginkluotų vyrų. Šiame kare dar nėra nuspresta net savanorių korpusą siųsti. Tiesa, kada balsuota parlamente apie korpuso savanorių siuntimą Europon tai tik 16 balsavo prieš, o 151 pritarė duoti pilną valią valdžiai.

Quebec prancūzų laikraščiai po senovės gana griežtai konskripcijos klausimu pasireiškia. Quebeco L'Evenement, pavyzdžiui, rašo (cituojau iš Montrealo Gazette):

"Gali būti, kad mūsų politiniai, ekonominiai ir dvasiniai santykiai su Anglija privers mūsų kraštą karan stoti politinai (oficialiai karą paskelbiant), ekonominiai (teikiant amunicijos ir medžiagos) ir dvasiniai (veikiant it mūsų kraštą būtų tiesioginiai kare). Bet jokie įstatymai, jokie įstatymiški principai, joks pasižiū-

rėjimas į mūsų istoriją negali versti kanadiečius (prancūzus ir kitus) duoti save užmušinėti Europos laukuose. Ir jei kada nors, anksčiau ar vėliau, bile kokia valdžia panorėtų užkurti konskripciją, tai kanadiečiai turės teisę atsakyti, su visomis iš to atsiskakymo ištekančiomis pasekomis". Tai gana stipriai pasakytą. Bet ir angiskai spausdinama Gazette Montreale teisingai pastebi, kad "konskripcijos klausimas, kiek jis susijęs su dabartine valdžia, visai iš dienotvarkės išbrauktas ir nesvarstomas". Kanadai, sako, teks teikti daugiausiai industrinė pama, kuri pareikalas didelio skaičiaus išlavintų darbininkų.

Parlamentas išsiskirstė, neišleisdamas konskripcijos įstatymo ir nenumatoma, kad jis būtų suauktas kada nors tokį įstatymą išleisti. Bet yra daroma visoks kitoks spaudimas prikaltinti, ar priversti, jaunus vyrus stoti savanoriais kariuomenėn. Rep.

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

TRUMPOS TORONTO ŽINUTĖS

Torontiečiai džiaugiasi ir didžiuojasi Aušros choru, kuris puikiai užkordavo mūsų koloniją savo dalyvavimu Lietuvos Dienos iškilmėse, New Yorke. Nors ne visi iš pasižadėjusių galėjo važiuoti, tačiau ir tiek kiek išgalėjo nuvykti padarė gražų įspūdį iškilmių stebėtojuose nešdami aukštai iškilę užrašą: "Toronto, Canada". Choriškai sugrįžo geriausiai nuotakioji ir patenkinti. Jie pasakoja, kad paradoje Toronto grupę gavo daugiausia ovacijų ir sveikinimų iš stebėtojų.

Mes stebimės, kad montreliciu choras oficialiai nedalyvavo. Jų pasiteisinimas per VIENYBĖ skamba silpnokai. Torontiečiams buvo tos pačios kliūtys, nieko nekaltant, kad iš Toronto, New Yorkas toliau ir didesnės kelionės išlaidos.

Jau du metai kaip Andrius Balčiūnas užlaiko aukštinų daiktų krautuvę ir taiso laikrodžius, po num. 329 Jaekron Street, West. Tai vienišelis lietuvis laikrodininkas, geras laikrodžių mechanikas, draugiškas ir malonus būdo verslininkas. Lietuviams taiso ir parduoda laikrodžius nupiginta kaina.

Pastaruojau laiku vagyšiai du

kartu ryžosi nakties metu įsiveržti į p. Balčiūno krautuvę, bet abejais atvejais buvo nugalėti ir besišaukiant policijos vagyšiai pabėgo. Pereito pirmadienio naktį jau buvo išlenkę lange geležinius stangus ir lino vidun. Jeigu dar trečią kartą tokie svečiai atsilankys p. Balčiūnas jau nesisauks policijos, bet su lietuviška lazda pats pasveikins juos.

—Pereitą savaitę p. J. Grinkis pardavė savo valgyklą. Apie du mėnesiai atgal G. ir O. Račkaiškai išnuomavo restoraną, o Kamicaitis dar rengias parduoti ir pirkti kitų vietų. Stasys Laurinavičius, susidėjęs su kitais, pirkto viešbutį ant Queen ir Bay gatvių.

Sesutės Izabelė ir Edna Yurtis grįžo iš New York, kur jos dalyvavo Lietuvos Dienos iškilmėse.

—Šeštadienį, 23 d. rugsėjo SLA kuopa rengia didelį koncertą ir prakalbas, ukrainų sveitintėje, 404 Bathurst St., 6 val. vakare. Kalbės SLA prezidentas F. J. Bagočius.

—Toronto lenkai surinko apie \$7,000 apsigynimo ir nuo karo nukentėjusių šelpimo reikalams.

VIENYBĖS Report.

KANADOS ŽINIOS

Toronte įvyko Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos metinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 19 atstovų nuo trijų kuopų. Suvažiavimas pritarė Montrealo kuopos pastangoms suvienyti dvis esamas pašalpinės Montrealo draugijas prie Sūnų draugijos, nors tos pastangos iki šiam laikui vėjais nuėjo. Buvo pačiuipineta ir silpnas finansinis stovis, kuriuo serga pašalpos fondas. Pasirodo, ligoje pašalpų daugiau iššimama, negu duoklių sumokama. Buvo pasiūlyta sveikas sumanymas už pirmą ligos savaitę nemokėti, bet nutarta tik už pirmas tris dienas nemokėti. Pirmininkavo Valliūnas. Delegatams paruošta vakarienė. Lietuvos reikalams suvažiavimas nieko neaukavo. Nebuvęs

WINDSORO KUNIGAIKŠTIS — MAJOR GENERAL

LONDON, rugs. 19 d. — Windsorio kunigaikštis, kuris 3 metai atgal atsiskakė karaliaus sosto ir apsiavedė paprastą amerikietę Mrs. Simpson, dabar ruošiasi vykti į vakarų frontą Prancūzijoje kariuoti prieš vokiečius, einant Major General pareigas. Prieš atsiskakymą nuo sosto jis turėjo Field Marshal laipsnį, bet laikinai jis nuo to laipsnio atsiskakė.

AMERIKOS AEROPLANAI VAKARŲ FRONTE

PARIS, rugs. 19 d. — Amerikos gamybos bombonešis, valdomas prancūzų lakūno vakarų fronte, pasirodė esąs daug greitesnis už vokiečių Messerschmidt gamybos naikintuvus. Šeši vokiečių naikintuvai buvo apsupe Amerikoj statytą bombonešį, bet prancūzas su juo lengvai nuo vokiečių pabėgo.

PRAPUOLĖ AMERIKOS ŽURNALISTAS

BUDAPEST, rugs. 20 d. — Iš Vengrijos pranešama, kad J.A.V. militarinis atache, kuris buvo išvykęs Rumunijon, vėl grįžo Lenkijon ieškoti kažkur prapuolusio Chicago laikraščio "Daily News" reporterio. Taip pat nežinia kur dingo William Morton, kuris prieš karą dirbo Lenkijoj, viename iš Amerikos konsulatų.

SOVIETAI UZBLOKAVO ESTIJOS VANDENIS

STOCKHOLM, rugs. 20 d. — Iš Tallino pranešama, kad sovietų karo laivynas užblokavo Estijos pajūrį. Šitas sovietų žingsnis buvo padarytas dėlto, kad Estijai būk tyčia išleidus iš savo uostų lenkų submarinų, kurie buvo prisiglaudę pas estus. Sovietai sako, kad lenkų submarinai sudaro sovietų laivams didelį pavojų.

TROCKIS SOVIETUS VADINA KRIMINALISTAIS

MEXICO CITY, rugs. 20 d. — Leon Trocky, bolševikų tremtinis, pareiškė, kad sovietai yra niekas kitas, kaip kriminalistai. Anot jo, Sovietų Rusija besitardama su Prancūzija ir Did. Britanija, kaip apsaugoti Lenkiją nuo praužties, ištikrųjų darė visai ką kitą: ji su Hitleriu darė slapto pasitarimus, kaip nušluoti Lenkiją nuo Europos žemėlapiu.

Montrealo rai, tai

Mes, lietuviai Montrealo, Gėrėm, valgėm pas Verbylą. Vėl ten būti noras kyla. Pas Pazznoką aną dieną Stigo tikta gulbės pieno. Pas Zižiūną ant kazinės, Tai prikalkė gospadinės! Pas kleboną susitikom, Tuščius puodus ten palikom. Štai ir Jėns be gospadinės! Visus puikiai pavaišino! Dabar sakė mums šarkelė, Kad Sakalas suk' galvelę.

KANADA RENKA PINIGUS KARUI

Parlamentas suteikė valdžiai šimtą milijonų dolerių pasirošti Kanadą ginti ir padėti Anglijai. Valdžia dabar nori tuos pinigus ne paskola, bet mokestimis sukelti. Tokiu būdu tapo išleista naujas mokesčių įstatymas, kuris paliečia turtingus ir neturtingus.

Pavyzdžiui, kvortinė bonka alaus, kuri buvo 17 centų, dabar kainuos 19-ką. Penktųjų nių alaus stiklų jau niekur nebus galima gauti — lūpų pavilgymas salūnuose kainuos po dešimtuką nuo sykio. Čia lietuviai daugiausia sukraus paramos dabartiniam karui, nes lietuviai aluči gerokai patraukia.

Už cigaretes dabar reikės mokėti po 24 centus už 22 cigaretes (pigiausias rūšies), nes pakelta mokestis po dolerį tūkstančiui cigarečių. Pabrango ir cigarai.

Kava, sakoma, pabrangs 15 ar 20 centų, ir valgyklose už penktuką bus duodama mažesni puodukai kavos. Mokestis uždėta ir arbatai.

Kainos degtinei pakeltos nuo 50 centų iki \$2. Kai kurie nurodo, kad kainos peraugę, tai įkelta ir neatitinka uždėtomis mokestimis. Nurodo, kad padidėję alkoholio šmugelis iš Amerikos ir munšaino darymas Kanadoje.

Tokiu būdu jau beveik kiekvienas kanadietis pradėjo just karo naštos slogutį, kuris pradėjo smarkian jo kišenę džiiovinti. Tik Tak

MONTREALO KRONIKA

— Minios žmonių sutiko traukinį, kuriuo Montrealan atvyko keli šimtai laivo Atenia keleivių, kurie liko gyvi vokiečiams laivą nuskandinus.

— Savaitė New Yorke paviešėjusios grįžo Ona Sakalėnė ir p-lė Paulauskaitė, parsivežusios labai smagių įspūdių iš Lietuvos Dienos Pasaulinėje Parodoje ir didelio vaišingumo brooklyniečio Nuoboros šeimos ir Norkelėnio.

— Regis, dar nėra nei vieno jauno lietuviu įstojusio savanoriu Kanados pulkuose Montreale. Girdėti, kad trys vyrų, kai vienoje šeimoje Timmins, Ont., yra pasidavę savanoriais.

— Kanados valdžia paskelbė užsienio pinigų kontrolę, todėl kanadiečiai važiuoja Amerikon svečiuotis tegali išsivežti šimtą dolerių, Imant pinigų iš banko reikia atsakyti daug klausimų. Amerikos piliečiai, važiuoją Kanadon, gali išsivežti tiek, kiek įsiveža, arba mažiau. Kanados doleris krautuvėse dabar skaitomas tik 85 Amerikos centų vertės (bet kaina kasdien keičiasi keiliais centais šen ar ten).

— Karas nesustabdė lietuvių drauginio ir visuomeninio veikimo. Draugijos ruošia planus rengti šokių vakarus, vaidinimus ir susirinkimus šio rudenio sezono. Rep.

Padėkos žodžiai

TORONTO, Ont. Canada—Širdingai dėkoju savo gimnaciams ir kaimynams A. Juočiūniui, A. Augučiu, N. Leitai, Bakanauskams, J. Atkočiui ir visiems kitiems, kurie mus torontiečius maloniai priėmė, pavaišino ir suteikė patarnavimo Lietuvių Dienoje Papulinėje Parodoje ir visur kitur, kas mums daug palengvino po didįjį New Yorką ir Brooklyną susisiekimo tikslais.

Apert, to turime padėkoti VIENYBĖS štabo nariui p. Juknui kaip mums pirmiausiai nuvykus į VIENYBĖS įstaigą p. Juknys pasitiko ir įvairiais reikalais užimtas būdamas vis tik suteikė patarnavimo ir nulrodymus, kurie buvo mums reikalingi. A. Augučius.

KNYGŲ SARAŠAS

- Vienybėje neseniai iš Lietuvos gauta žemiau pažymėtos knygos. Jos visos yra įdomios skaityti ir su kai kuriomis verta susipažinti. Knygos parduodamos žymiai nupiginta kaina. Reikalaukite knygų asmeniškai, arba pasiųskite atviruką administracijos adresu ir reikalaujamos knygos jums bus tuojau pasiųstos.
- V. Krėvė, Krievės Raštai X t. 217 pusl. .60
- Anatole France, Taisa, Romanas, 205 pusl. .50
- V. Douvainaitė, Jantina arba Naujoji moteris, 240 pusl. .60
- H. G. Wells, Pasaulių Karas, 175 pusl. .50
- Didysis Graikų Sapnininkas, 348 pusl. 1.00
- Egipto Juozapo Sapnininkas, 176 pusl. .50
- Vyt. Bičiūnas, Mano Apysakos, 174 pusl. .50
- Pastogė Filozofas, .50
- Atmannsbacher, Napoleono I Meilūžė, 120 pusl. .50
- J. Kraševskis, Karalių Motina, I t., 216 pusl. .50
- V. Stefanason, Eskimas Kekas, vaikams kn., 168 pusl. .40
- Vyt. Alantas, Artisto Širdis, novelės, 207 pusl. .50
- J. Kraševskis, Karalių Motina, II t., 219 pusl. .50
- E. Thompson, Vinipego Vilkas, vaikams kn., 96 pusl. .40
- N. Nammastrom, Trys Gamtos Pasakos, vaikams, 160 psl. .40
- Eiudas Gira, Zygio Godos, poezija, 118 pusl. 1.00
- Liudas Gira, Paparčio Žiedas, misterija, 132 pusl. .75
- Balys Srugoaga, Dievų Takais, 167 pusl. 1.00
- P. Rozegeris, Kai Buvau Dar Vaikas, 107 pusl. .50

Be šių aukščiau pažymėtų yra ir kitų įvairiausių knygų, kaip poezijos, senos veikalų, daugiau pritaikintų mūsų gyvenimo aplinkybėms, prozos, beletristikos, apysakų, romanų ir kt. Ypač tinkama yra senos veikalų, kaip komedijų, dramų, tragedijų ir operėčių, kurias pastatyti lengvai įmanoma ir mūsų išeivijos gyvenimo sąlygose.

Kreipkitės į Vienybės administraciją ir Jūsų pageidaujamos knygos bus pasiųsta. Užeiškite asmeniškai ir pasirinkite. Vienybės knygyne gausite įvairiausių knygų žymiai nupigintomis kainomis.

Knyga anglų kalboje parašyta lietuviu-imigranto. Turinys žingeidus, pamokinančius. Pirmoji knygos dalis 'MY WILL' (Mano Testamentas) taikoma čia augusiems lietuvių jauniui. Antroje daly 'FRAGMENTS OF TRUTH' telpa 600 originaliųjų patarlių, epigramų, sveikatos satyras. Nedaug knygų atspausta. Gražiausias audeklo apdaras \$1.75 su prisiumintu. Siųsdami užsakymus adresuokite:

M. P. BRAZAUSKAS
25 Congress Avenue, Waterbury, Conn.

Ekstra! Ekstra! Ekstra!
AMERIKOS LIETUVIS
Bepartvės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis
PRIŠIŠK \$2 GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR
\$5.00 VERTĖS KNYGOMIS DOVANAI
Pasirenkant iš 42-ju skirtingų rusių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvių" ant 5-to pusl.
Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai
Kreipkitės:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NAUJAI ISLEISTA
Valgių Gaminimo, Namų Prižiūrėjimo Knyga
SU PRIEDU
Kaip Pagaminti Vaisių Vynas
Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymių Gaminimų Receptų. Kaina tik \$1.00.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

VIENYBĖ

VIKTORIJOS ŠČEGAUSKIENĖS JAU NĖRA MŪSŲ TARPE...

Šiandien jau visi lenkiame galvas ir tariame Viktorijai pilnu nuosirdumu amžiną atsilį. Skaudu tie žodžiai yra mums gyviesiems sakyti, bet...

Giliai dar reikia pagalvoti, kad įsisąmoninus, kad visų gerbiamos ir mylimos Viktorijos jau nėra mūsų gyvųjų tarpe. Kaž kaip sunku sau tai įsisąmoninti ir tą nesuprantamą sąmojų pajusti. Negalimas būtų dalykas. Sunku pamąstyti. Per daug skaudu, žiauru būtų nusizęngti pačiam sau...

Skaudu... Liūdna... Gailės spaudžia širdį ir žodžiai negali reikšti... Mintys sunkios, pinasi, jų negalima išreikšti žodžiais. Žodžių garsai sustingsta gerklėje ir pasigirsta verkimas... Tik asaros nuramina skausmą ir paguodžia širdį. Bet ką padės dejonės ir verkimai. Viktorijos gyvos nėra ir Jos neprikelsi, kad ir beprotišku verksmu, gilia kanti... Ji—šaltas lavonas ir ir kalbasi su mums nesuprantamo pasaulio gyvomis ar mirusiomis būtybėmis. Jai tik vienai iš dabartinio mūsų tarpo suprantama daugiau amžino gyvenimo kelio malonumai ar kankynės...

Taip, brangi Viktorija mums jau nieko netaria ir Josios lūpos tyli amžina tyla... Josios veidas ramus, šaltai ramus, ramus mums nesuprantama išraiška. Josios širdis jau nesako Jai įgimto gyvenimo pulso ir nevaitoja žemiško gyvenimo sunkumais. Jai gal ramu, malonu ten... iš kur daugiau jau nesugrįžtama gyvųjų tarpan. Viktorija mums šiandien paslaptinga ir lieka mums gilia misle... Bet Viktorija mums gyvena, mūsų tarpe yra ir Ji niekad mums nemirs. Viktorija mums amžinai bus gyva. Jos kilni asmenybė mums prisimins kiekvieniame žingsnyje, kiekvieniame darbe. Viktorijos asmuo savo malonumu, draugiškumu, gyva šypsena gyvens ir bus mūsų būryje, pakol ir mes nukeliau-

sime ten, nežinomon dausų kralijon...

Viktorija dar buvo jauna amžiumi moteris. Dar ji gyveno jaunų moterystės dienų idealais. Svajonėmis, kūrė ir mezgė planus rytojui, geresniam rytojui, kuris kiekvieną žmogų priverčia apsisoti ir pamąstyti. Viktorijai išaušo tik 43 pavasariai ir prabėgo 43 gyvenimiskos vasaros. Pergyveno 43 gyvenimo audros kelius ir likosi laimėtoja. Ji savo gyvenimu džiaugėsi ir žaliųjų laukų plastakė. Viktorija gyvenimu vyresni ir džiaugėsi savo mylimo vyro Benedikto glėbyje...

Viktorija buvo maloni, nuširdi ir gilia draugiška moteris. Ji mokėjo susigyventi su mažu, jaunu, jideliu ir senu. Ji visus užjautė savo moteriška širdimi, kaip motina būri kūdikių. Viktorija su pasišventimu dirbo lietuvių ir labdaros naudai Moterų Vienybės organizacijoje būdama viena iš pirmųjų iniciatorių ir sumanytojų šios organizacijos. Ponui Ščegauskui būnant VIENYBĖS pirm. Viktorija daug dirbdavo laikraščio rengimuose parengimuose, bazaruose, ruošdavo su kitomis moterimis vakarienes ir aukdavo darbą, laiką, pinigų.

Velionės kūnas pašarvotas laidotuviniuko Juozo Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Jos kūną lanko būriū būreliai žmonių ir atiduoda Viktorijai paskutinę pagarbą. Viktorija savo malonia asmenybe turėjo daugybę draugų, pažįstamųjų ir daugelį giminių. Jos kūną dengia gėdulo šydai ir aukštos žvakės nušviečia ramumu spindintį nekaltą veidą...

Gilias liūdėsio prispausti, kankinančiu gailėsčiu gėdime netekę Viktorijos. Velionės mylimam vyrui Benediktui, vėname žingsnyje, kiekvieniame darbe. Viktorijos asmuo savo malonumu, draugiškumu, gyva šypsena gyvens ir bus mūsų būryje, pakol ir mes nukeliau-

kartu gėdime brangios Viktorijos netekus. Amžiną atsilį duok Jai, Viešpatie. P. J.

Grįžo iš Lietuvos ponios Baltrušaitienė ir Tarvydienė

CAMDEN, N. J.—Sugrįžo iš Lietuvos ponios Alice Baltrušaitienė ir Elzbieta Tarvydienė su sūniumi Edvardu nuo 1109 Kaighn Ave., Camden, N. J. Jų draugai visi kartu susidėję pagerbė jas su surpyzo vakariene, šeštadienį, rugsėjo 16 d. Svečiai buvo p. Urbonas su žmona iš Palmyra, N. J., p. Kazys Kirkonis su žmona, sūnūs Edvardas ir Kazys, p. Albertas Aleskis su žmona ir dukrele Janina, p. Baleslovas Padurgelis su žmona ir dukrele Elena, p. Juozas Malinauskas su žmona Ona.

Visi susirinkusieji linksmai laiką praleido, o labiausiai buvo linksmi ir džiaugėsi susilaukę žmonių Stasys Tarvydas ir Jonas Baltrušaitis. Žmonos parvežė labai skanių sūrų, saldinių, obuolių ir net lietuviškos degtinės iš Lietuvos. O staliau labiausiai dabino milžiniškas suppyzo keikas ant kurio buvo užrašyta "Welcome Home", kurį iškepė ponis Krikonienė iš Paulsboro ir taip pat dabino gėles, kurias įteikė ponis Urbonienė Alicei Baltrušaitienei ir Tarvydienei. Taip pat jos džiaugėsi sugrįžusios namo ir išstrūkusias iš karo pavojaus. Labai esą patenkintos kelione. Jos važiuojo švedų linijos laivu Kungsholm. Laivas atvyko nustaitytu laiku, bet lenkėsi nuo Anglijos tolyn, kad nepapultų į Vokietijų nasrus. Dabar visi jų draugai linki joms daug laimės šioje šalyje. Nijolė.

Lietuvių Meno Teatras vaidins

Pereito antradienio vakarą VIENYBĖS įstaigoje įvyko Brooklyno Lietuvių Meno Teatru narių pirmasis po vasaros atostogų susirinkimas. Susirinkime dalyvavo gražus būrelis narių ir svečių. Apkalbėjęs bėgamuosius organizacijos reikalus ir pasidalinus išpuodžiais vasaros atostogų, įsitraukta į tolesnio darbo eigos klausimus. Artimoje ateityje nutarta pradėti ruošti scenos darbus ir išrinkus keletą geresnių veikalų pastatyti scenoje plačiam Brooklyno lietuvių visuomenei, kad gautų progos artimiausiu susipažinti su mūsų scenos veikalais ir jos veikėjais. Veikalų yra gauta net iš Lietuvos ir jie patenkami. Be mažesnių scenos veikalų, manoma vėlesniu laiku žiemos sezono suvaidinti ir didesnio masto vieną kitą veikalą.

Reikia turėti vilties, kad Meno Teatras maždaug mėnesio ar daugiau laiko laikotaryje jau pasirodys veikalėliu scenoje. Sveikintina ir lauktina.

Prieteliai.

Mūsų šeimos nauji nariai ir dienraščio reikalai

Paskutiniu laiku VIENYBĖS dienraščio skaitytojų šeima tiesiog stebėtinu spartumu tempu auga ir didėja. Kiekvieną dieną gauname iš kolonijū naujų prenumeratorių ir rėmėjų. Vienybėčių šeima, atvirai pasakius žymiai auga ir didėja. Tai geras reiškinys tautinės visuomenės susipratime ir rėmimas ir palaikymas savosios spaudos. Netrukus VIENYBĖS dienraščio direktija ir leidėjai skelbs plačiam Amerikos tautinei visuomenei dienraščio vaju pastatydamą ir tiražą.

Naujas mūsų dienraščio skaitytojas p. Benjaminas Mager iš Phila., Pa., siūsdamas prenumeratos mokestį tarp kitko rašo: "Meldžiu siuntinėti dienraštį dėl manęs, kartu prisijūciū \$5 dolerius prenumeratos. Aš nekantriai laukisū brangaus dienraščio VIENYBĖS, kuris labai tiksliai aprašo viso pasaulio žinias ir apie Lietuvą suteikia informaciją. Amerikos lietuviams ir mūsų brangiai Tėvynei Lietuvai VIENYBĖ tinkamai aptarnauja. Kiti gi laikraščiai tarnauja Romai, raudonajai Maskvai..."

Pranas Aitutis iš Bridgewater, Mass., atsiūstame laiške rašo: "Kuomet tik pasigaunu VIENYBĖS dienraščio nors vieną numerį, tai negaliu atsigėrėti kokie puikūs ir malonūs skaityti straipsniai. Tokį laikraštį skaitant žmogus suteiki kūnui ir dvasiai energijos, lyg kad su visu pasauliu pradėtum kalbėti ir turėti kultūrišką reikalą..."

Tokių panašių laiškų VIENYBĖS administracija gauna galybės. Kai kurie mūsų skaitytojai duoda nurodymų dienraščio gerinimui ir tobulinimui. Dėkojame visiems už teikiamas mintis ir nurodymus. Juos patisingame sunaudoti ir pilnai visus skaitytojus patenkinti. VIENYBĖS redakcija ir administracija.

RADIO PROGRAMAS

Išgirsite aiškias ir palinksmiančias paskaitas ir muziką. Rugsėjo 22 d., 6 val. vakare, iš stoties W.B.B.R. Brooklyne, N. Y. Sios apylinkės lietuviui turi progos pasiklausti Jehovos liudytojų programos. Atsukite savo priimtuvą lygiai nuo 6 val. vakare, 1300 kilocyclo. Sept. 19-21.

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kiltbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.

Joseph Zeidat, savininkas

411 GRAND STREET Brooklyn, N. Y.

B. Ščegausko biznio raštinė neveiks

Ištikus didžiai nelaimė mirus žmonai Viktorijai Benedikto Ščegausko Insurance biznio ofisas, kuris randasi 195 Grand St., Brooklyne, N. Y., uždaras ir neveiks iki šeštadienio. Klijentai ir turintieji kitų reikalų su p. Ščegausku prašomi tai įsidėmėti.

Gražus oras

Paskutinių keletos dienų laikotaryje oras tikrai gražus. Vasaros karščiai gerokai pakenkino didmiesčio gyventojus. Rugsėjo varsinės dienos žmoneis tikrai leidžia atsikvėpti ir pasidžiaugti rudens grožiu.

Oras gana gaivinantis ir malonus. Kartais vyksta debesuotumas, bet tas neneknia bendrai. atmosferai Meterologijos stotys praneša, kad panašus oras galės pasilaikyti ir ilgesniam laikui.

Sveikata, gimimai, mirimai

Pereitos savaitės Sveikatos Tyrimo Statistikos daviniai rodo, kad Brooklyne įvairiomis priežastimis mirė viso 424 asmenys. Gimė 495 kūdikiai.

Diphtheria naujai susirgo 5 asmenys, Scarlet fever 11, Measles 5, Whooping cough 19, Typhoid fever 5.

Pneumonijos liga sergančiųjų mirė 14 asmenų, automobilių nelaimėse žuvo 7 asmenys.

KADA DAUG JŪS VALGOT! GERIAT! RŪKOT!

PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE GREIT BLAIVINA

Parduodama Baruose ir Restauracijose COSSACK PRODUCTS 237 West 69th Street New York City Tel.: TRAsfalgar 4-3070

Tel. Market 3-5357 Michael Akialis, Jr. Laidotuvių Direktorius 195 Adams St., Newark, N.J.

Brooklynan atvyko p. Sidlauskienė

Sužinojusi savo giminaitės Viktorijos Ščegauskiene mirtį iš Budd Lake, N. J. skubiai atvyko ponis Sidlauskienė dalyvauti velionės Viktorijos šermėnyse ir laidotuvsė.

ISNOMUOJAMA

Išnomuojamas didelis patogus kambarys su 4 langais garu apšildomas. Vienos šeimos gyvenamame name. Sužinoti: Marija Šebedienė, 111-36—118th St., Richmond Hill, N. Y. Vaziuoti Fulton St. traukiniu, išlipsti ant Letifers Ave. 9-21-22-23

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS Advokatas

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y. TEL.: TRIANGLE 5-3422 168 GRAND STREET, TEL.: EVERGREEN 8-7179

Gautas didelis siuntinys iš Lietuvos skanių saldinių. Kokybė gana aukšta. Pasirinkimas įvairių rūšių. Kainos nebrangios. Vietiniai ir toliau gyvenantieji norinti įsigyti lietuviškų saldinių kreipkitės į LIETUVIŲ SALDINIŲ KRAUTUVĘ Juozas Ginkus, savininkas 495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA APTEIKORIUS PUSŠVEIKIS... Jauties niekam tikęs—bejėgia? Neturi apetito, biauūs pūsles skausmai? Rūkitis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE Tapk sveiku. KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS 229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 425 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

ALLIANCE HALL Pasaulinę Parodą lankanti lietuvių prašomi atsilankyti į Susivienijimo Salės restoraną. Būsite maloniai priimti ir suteiksime visas informacijas Pasaulinės Parodos lankymo reikalais

ALLIANCE HALL WM. SHEDLOW IR BRUNO MINET Telephone: Evergreen 4-6344 193-197 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 7-4335 KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS T. Fred Lefevre—Manager 54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y. TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS (SALINSKAS) Vestie E. Davis, Licensed Mgr. 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Tel. VIRginia 7-4499 KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ (RADZEVICIUS) Tel. Stagg 2-4409 402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA NOTARY PUBLIC 337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnomuoja automobilius įvairiems reikalams

REPUBLIC LIQUOR STORE LIETUVISKAS MONOPOLIS 415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y. LICENSE L-72 TEL. EV-7-2089 XAVERAS STRUMSKIS CALIFORNIA PORT

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

27. Užmušti Spaikį rodėsi Troliui bus labai lengva. Bet jis vis tik bijojosi Spaikio, kad ir miegančio. Trolis pasiryžo palaukti, kol jo drąsa sustiprės. Užmušti bus galima ir vėliau. O dabar jis norėjo pasi-džiaugti Gonfala. Patylomis jis ikrėpliojo iš lušnos.

Išrėpliojęs už durų, Trolis atsisusto, bet čia pat suklupo ant molinio puodo, kuris be galo garsiai subildėjo. Trolis, nusigandęs, sustojo ir klausėsi. Spaikis pasijudino, apsisvertė ant kito šono ir vėl pradėjo knarkti. Trolis nužingsniavo į lušną pas Gonfalą.

Puodo bildesio pabudino ir Gonfalą. Ji gulėdama žiūrėjo pro atviras lušnos duris į tam-są. Netrukus ji išgirdo žingsnius. Kas ir kur eina — ji nežinojo. Tik praleistos dienos pilnos pavojų ir įtarimų sukėlė jos nepasitikėjimą ir didelę atodairą kiekvienu laiku.

Pasirėmusi ant alkūnių Gonfala laukė. Netrukus žmogaus šešėlis pasirodė tarpdurų. "Kas čia?" paklausė Gonfala. "Tylėk! Nerėkauk, nes bus blogai!" atsiliepė balsas. Gonfala pažino šį šiurkštų Trolio balsą. Ją sukrėtė didelė baimė ir pasibaurėjimas.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje